

U C H W A Ł A Nr 33/VI/11
Rady Miasta Milanówka
z dnia 7 kwietnia 2011 r.

w sprawie: **przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2010 r. i informacji o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) - **Rada Miasta Milanówka u c h w a ł a, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2010 r. i informację o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miasta Milanówka

mgr Maria Sobczak

Uzasadnienie

Art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 roku Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) zobowiązuje kierownika ośrodka Pomocy Społecznej do corocznego składania radzie gminy sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb miasta w zakresie Pomocy Społecznej.

Wobec powyższego przedstawiam przedmiotowe sprawozdanie, które stanowi załącznik do uchwały.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2010 rok oraz informacje o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia raz w roku radzie gminy sprawozdanie z działalności i informacje o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez Ośrodek w 2010 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2011 roku.

I. Ogólne informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2010 roku objął różnymi formami pomocy społecznej 503 rodziny, w których łącznie było 1007 osób, co stanowi 6,43 % ogółu mieszkańców Milanówka tj. 15657 osób.

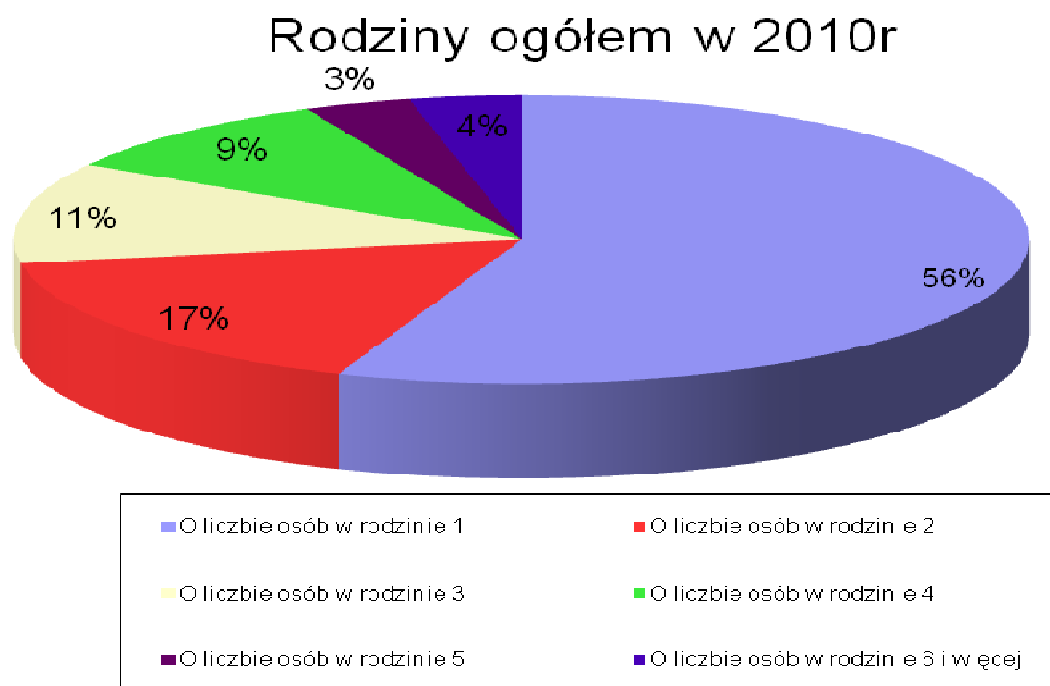
W porównaniu do ubiegłego roku zanotowaliśmy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy.

Wśród osób korzystających z pomocy 114 to osoby, które zgłosiły się w 2010r o pomoc po raz pierwszy lub nie korzystały z pomocy w okresie dwóch ostatnich lat.

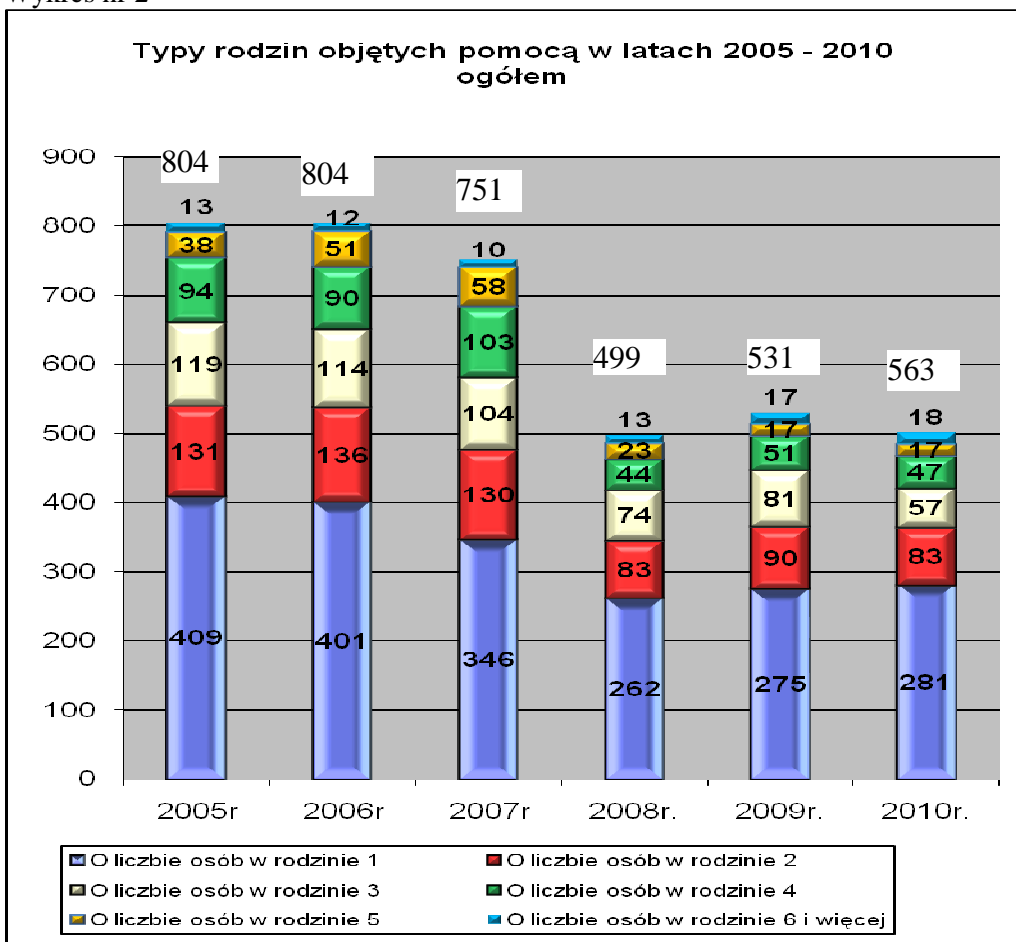
Kilka rodzin zaprzestało korzystania z pomocy społecznej w 2010 roku mimo dalszego posiadania uprawnień, w tym osoby zrezygnowały z pobierania zasiłku stałego (świadczenia wypłacanego comiesięcznie w maksymalnej wysokości 444 zł) i podjęły zatrudnienie.

Pewnej zmianie uległa również struktura rodzin korzystających z pomocy, choć w dalszym ciągu największą grupę osób wymagających wsparcia, stanowią osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (281 osoby). Strukturę rodzin obrazują poniższe wykresy nr 1 i 2.

Wykres nr 1

Wykres nr 2

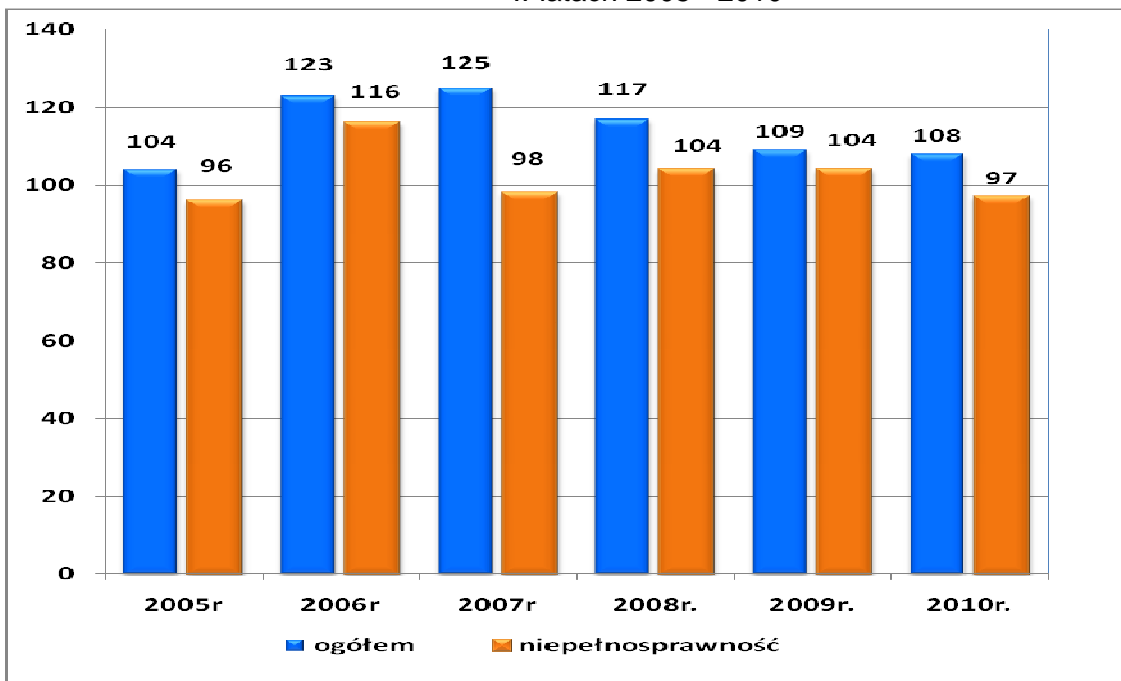

Osoby samotne w większości korzystają ze świadczeń w postaci zasiłków stałych wypłacanych dla osób niepełnosprawnych lub są to osoby w wieku emerytalnym pozostające w rodzinie i nie posiadające stałego źródła dochodu.

Strukturę świadczeniobiorców zasiłków stałych przedstawia wykres nr 3 i 4.

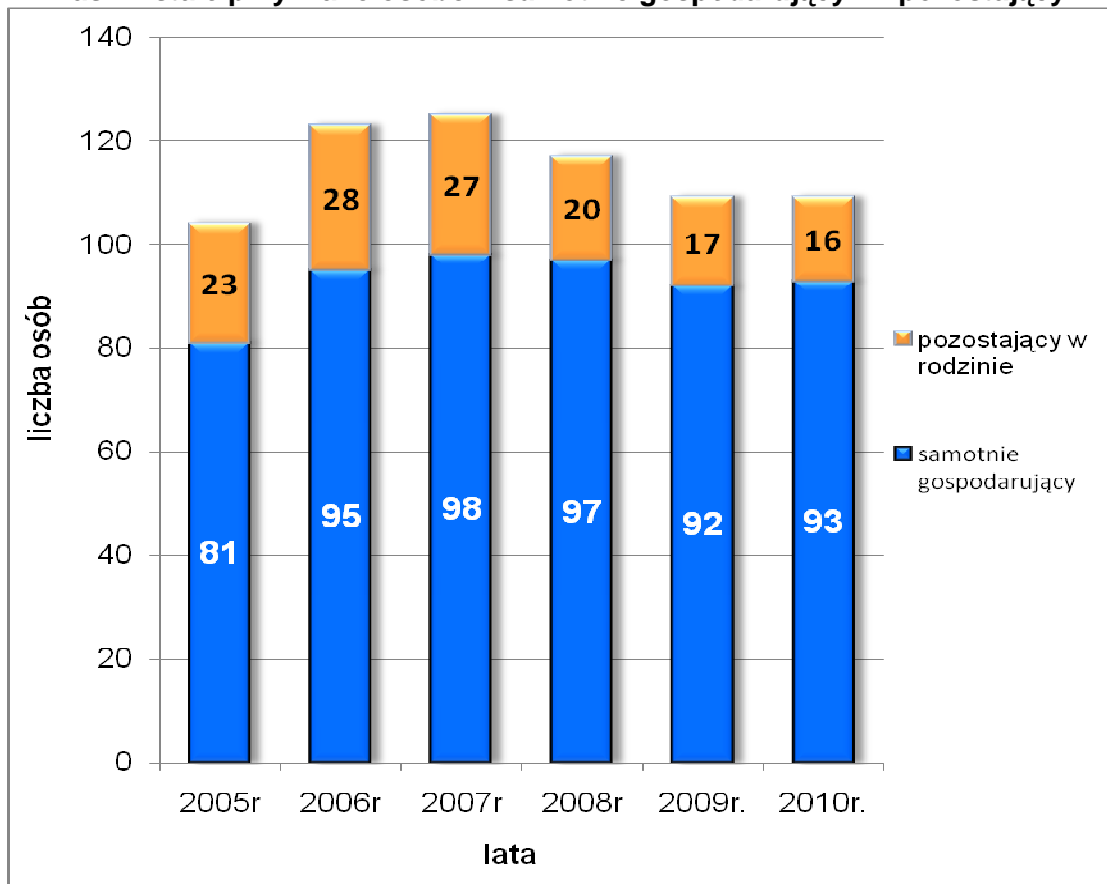
Wykres nr 3

**Zasiłki stałe ogółem w tym z tyt. niepełnosprawności
w latach 2005 - 2010**

Wykres nr 4

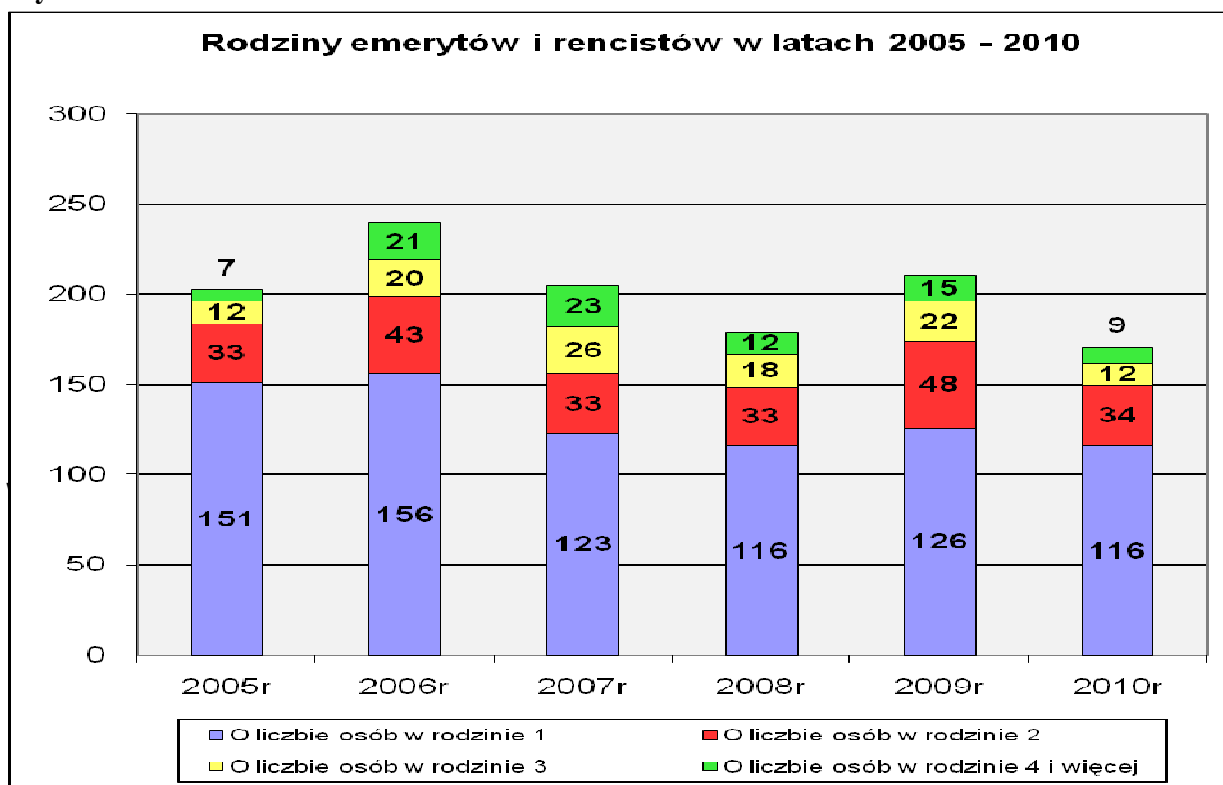
Zasiłki stałe przyznane osobom samotnie gospodarującym i pozostającym w rodzinie

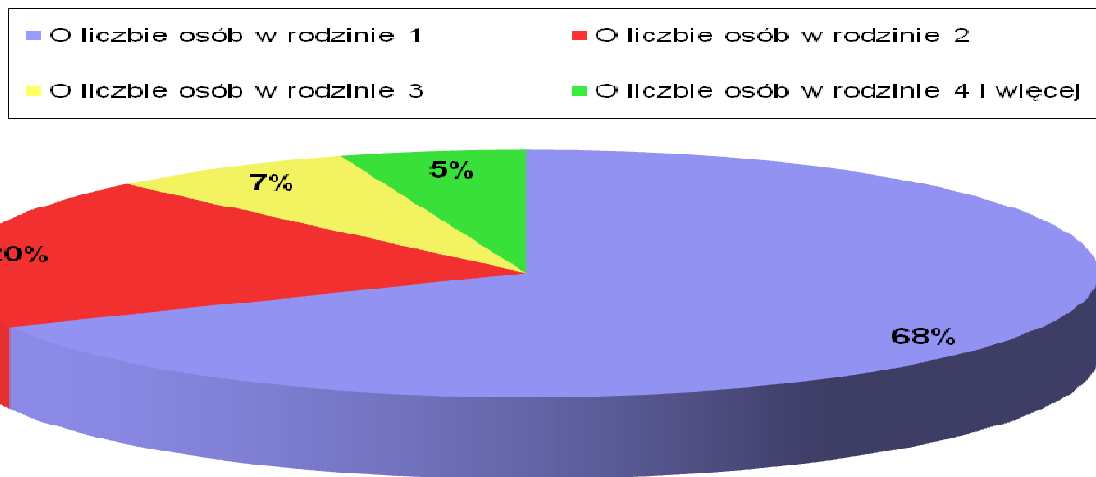
W 2010 roku zarejestrowaliśmy 171 rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy ośrodka, w tym 116 prowadzi jednoosobowe gospodarstwa domowe (wykresy nr 5 i 6).

Rodzinom tym udzielana była przede wszystkim pomoc celowa w okresie zimowym na zakup węgla lub pomoc w opłaceniu rachunków za energię elektryczną, jak również wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup leków lub zakup żywności.

Wykres nr 5

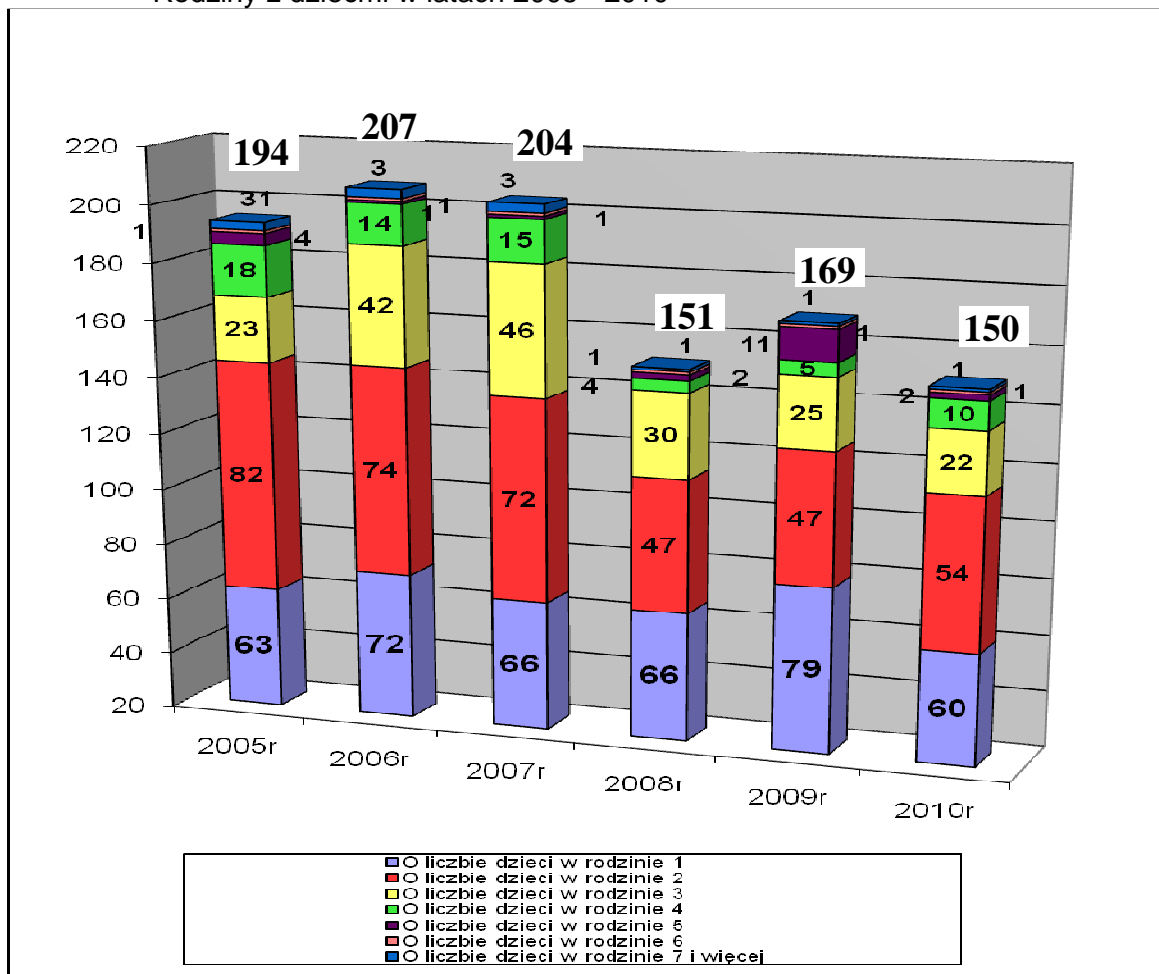
Emeryci i renciści 2010r.

Poza grupą osób niepełnosprawnych i rodzin emerytów i rencistów kolejną dużą grupą osób wymagających wsparcia były rodziny z dziećmi. Wśród nich 8 rodzin to rodziny wielodzietne. (wykresy nr 7 i 8).

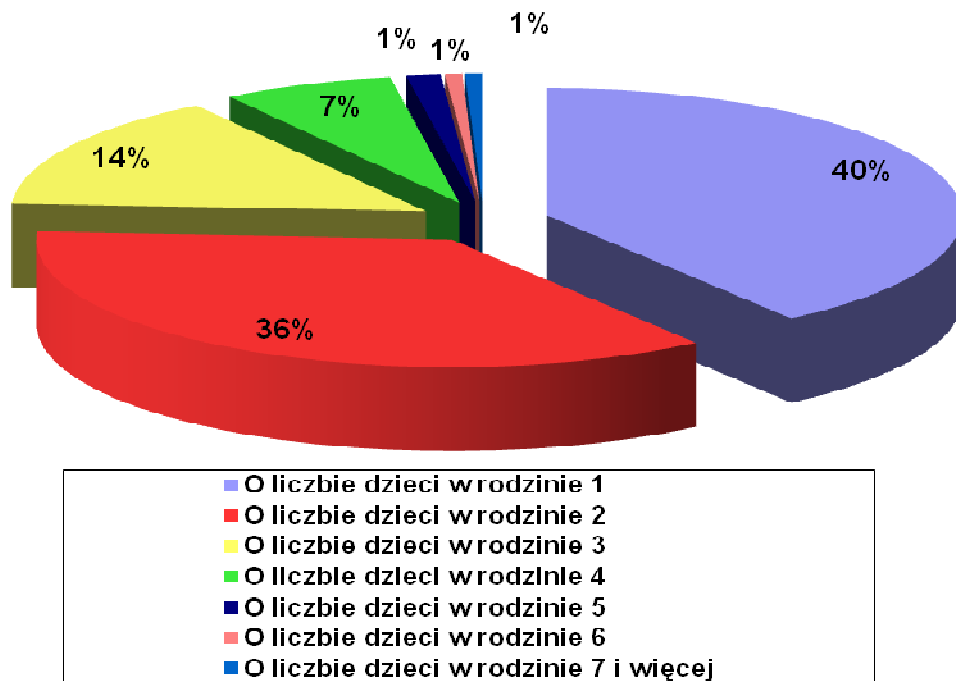
Wykres nr 7

Rodziny z dziećmi w latach 2005 - 2010

Wykres nr 8

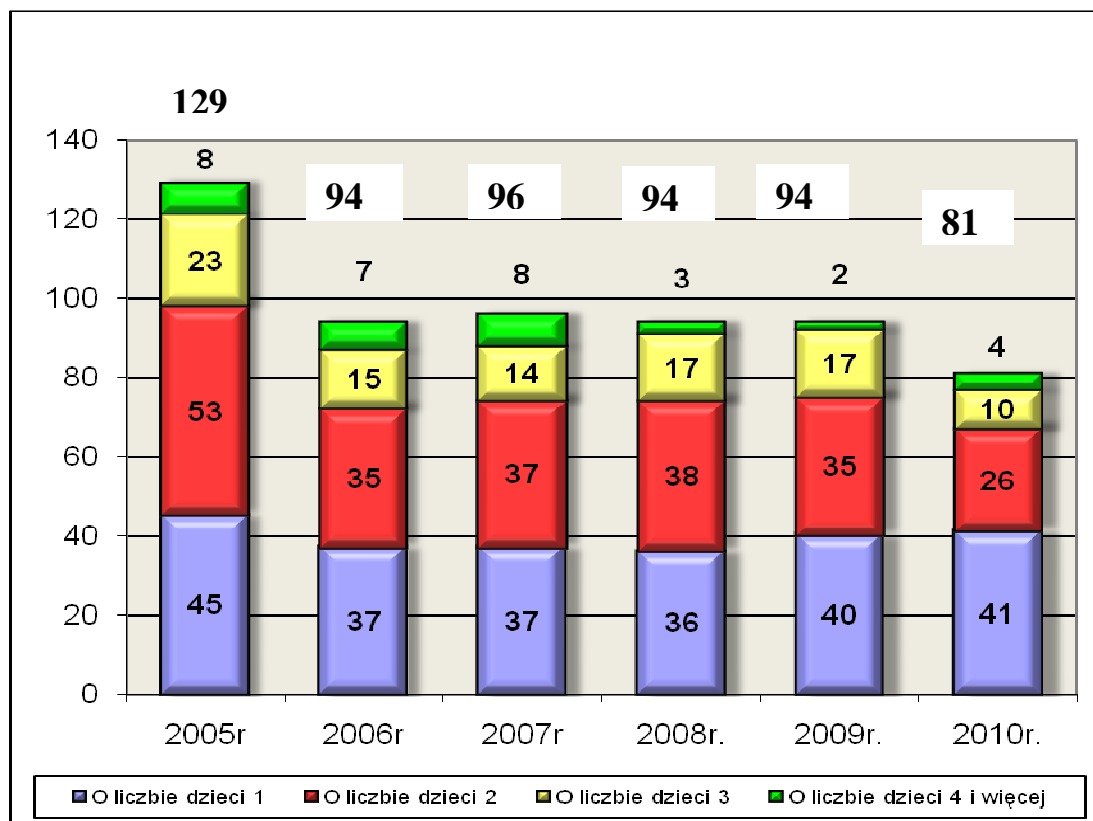
Rodziny z dziećmi w 2010r.

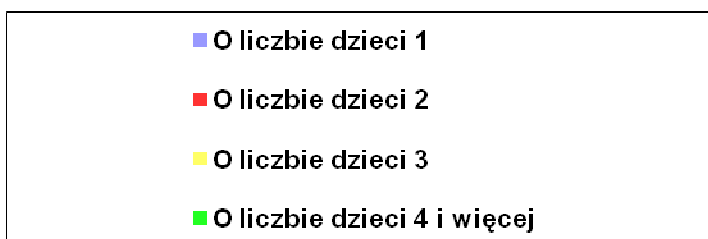
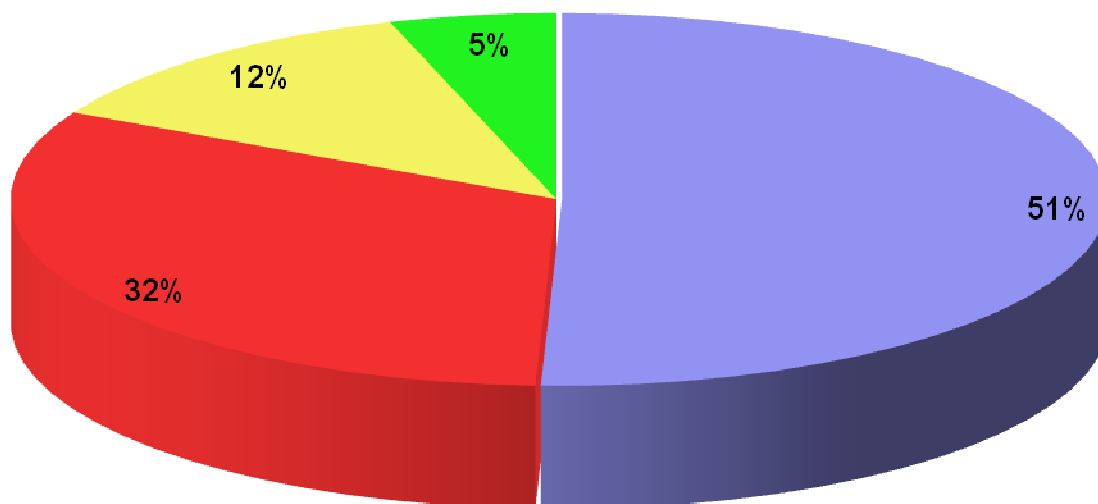
Na ogólną liczbę 150 rodzin z dziećmi 81 to rodziny niepełne. Strukturę tę obrazują wykresy nr 9 i 10.

Wykres nr 9

Rodziny niepełne w latach 2005 – 2010

Rodziny niepełne 2010r.

Z przedstawionych danych wynika, że w dalszym ciągu w najtrudniejszej sytuacji socjalno-bytowej pozostają na terenie miasta dwie grupy: rodziny z dziećmi, w tym rodziny niepełne oraz osoby starsze w wieku poprodukcyjnym w większości samotne.

Taka struktura klientów OPS potwierdza potrzebę zwiększenia dotychczasowych nakładów ponoszonych przez miasto na wsparcie finansowe mieszkańców, gdyż ich sytuacja ekonomiczna w najbliższym czasie nie ulegnie poprawie.

II. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje

1. Ubóstwo

W 2010 roku poza 3 przypadkami związanymi ze zdarzeniami losowymi klientami pomocy społecznej były osoby, które osiągały bardzo niskie dochody, łącznie z tego powodu pomagaliśmy 241 rodzinom.

Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej nie uległo w 2010 roku zmianie i wynosiło: dla osoby samotnej 477 zł i dla osoby w rodzinie 351 zł.

Większość rodzin korzystających z pomocy osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi.

2. Niepełnosprawność

Wśród głównych przyczyn dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, oprócz niskich dochodów, była niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Z pomocy ośrodka skorzystało w 2010 roku ogółem 262 rodzin, w których są osoby niepełnosprawne. Najtrudniejsze problemy w pracy z osobami posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności występują w grupie osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do tej grupy klientów w 2010 roku były kontynuowane działania intensyfikujące współpracę z Pełnomocnikiem do Spraw Uzależnień, Strażą Miejską i z Policją w celu identyfikacji i ograniczenia marnotrawienia środków. Dzięki dobrej współpracy służb udało się zintensyfikować wzajemne działania informacyjne dotyczące pomocy dla tej grupy osób. Z przeprowadzonego przez nas rozeznania wynika, że pomoc świadczona na rzecz osób niepełnosprawnych przez powiat w większości zaspokaja także potrzeby naszych mieszkańców. W najtrudniejszej sytuacji są osoby z niepełnosprawnością ruchową, ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się są przyczyną izolacji tych osób. Dla ograniczenia tego zjawiska podjęliśmy pod koniec 2008 roku inicjatywę powołania grupy samopomocowej dla osób niepełnosprawnych niestety nie spotkała się ona z zainteresowaniem, kolejną taką próbę podjęliśmy w 2010 roku mimo dobrze opracowanej akcji informacyjnej ponownie zainteresowanie było bardzo znikome. W br. ponownie zaangażowaliśmy się wspólnie z Fundacją Homo Domini aby taka grupa powstała.

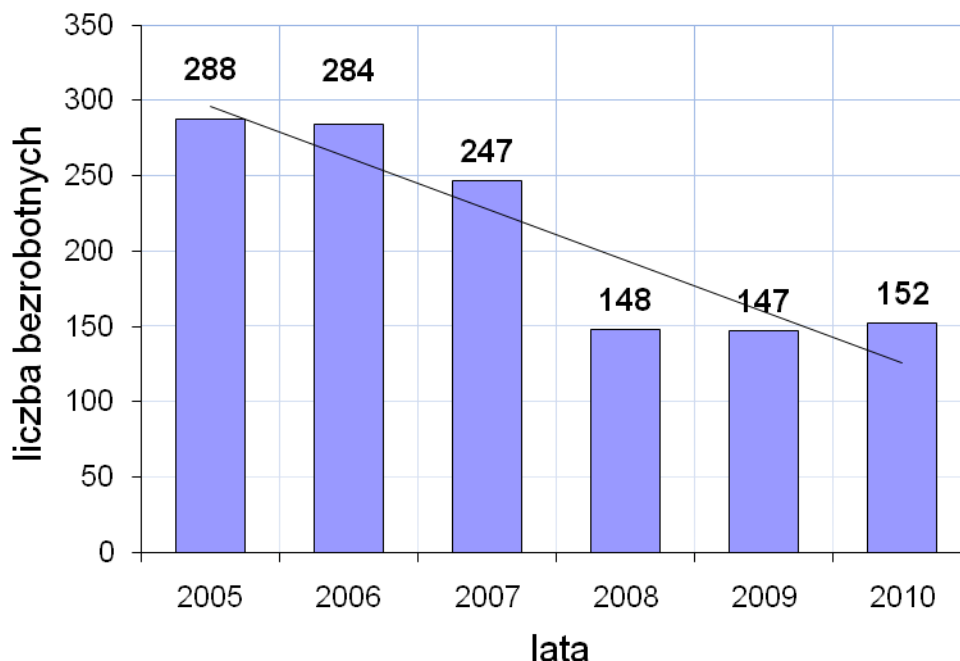
Aktywizacja osób niepełnosprawnych na terenie Miasta jest jednym z ważniejszych zadań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Osoby niepełnosprawne wspierane materialnie przez ośrodek to jedynie mała grupa niepełnosprawnych w Milanówku, stąd do objęcia większym wsparciem niepełnosprawnych konieczne jest wspólne działanie różnych instytucji i organizacji.

3. Bezrobocie

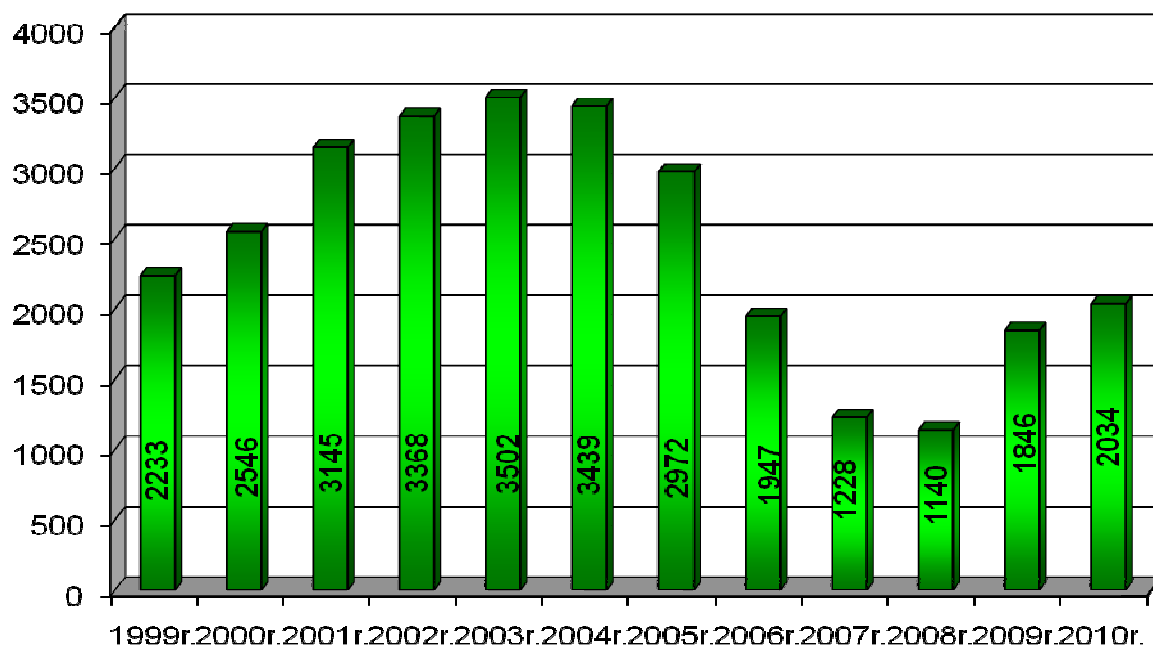
Drugą z najczęściej występujących dysfunkcji było bezrobocie, z tego powodu udzielano pomocy 152 osobom.

Z danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy wynika, że na koniec 2010 roku było zarejestrowanych 348 bezrobotnych z terenu Milanówka. W stosunku do 2009 roku jest to nieznaczny wzrost liczby bezrobotnych w naszym mieście, co obrazuje poniższy wykres.

Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z tyt. bezrobocia

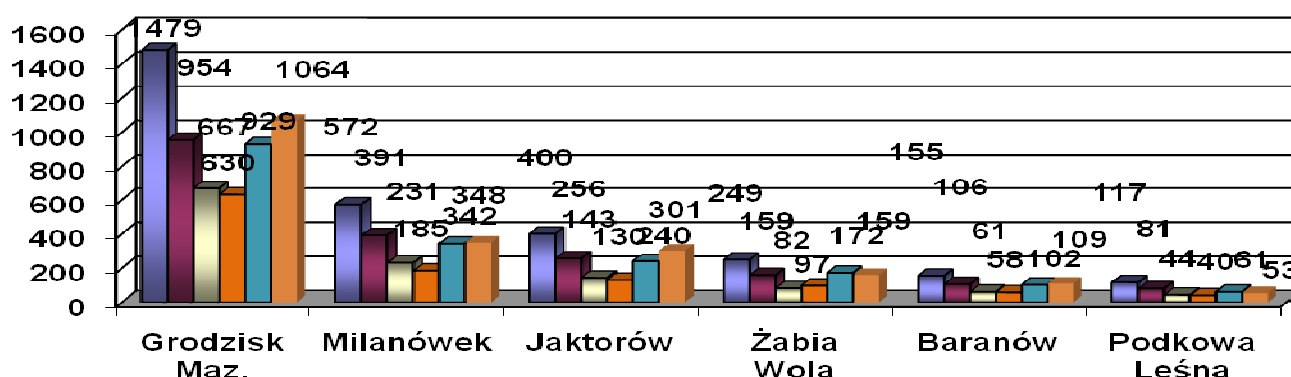

Liczba bezrobotnych w powiecie grodziskim w latach 1999 - 2010r.

BEZROBOCIE W OKOLICZNYCH GMINACH w latach 2005-2010

- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2005
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2006
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2007
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2008

W celu aktywizacji osób bezrobotnych kontynuowano rozpoczęte w 2006 r., wspólne działania z PUP, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, polegające na prowadzeniu prac społecznie użytecznych (miejsce pracy wskazuje Urząd Miasta Milanówka, bezrobotny jest zobowiązany do przepracowania 40 godzin miesięcznie i otrzymuje wynagrodzenie nie wliczane do ogólnych dochodów, w wysokości 284 zł miesięcznie). W ubiegłym roku ośrodek kierował do takich prac miesięcznie 8 osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Bezrobocie dotychczas było jedną z głównych przyczyn udzielania wsparcia materialnego przez Ośrodek. Grupa 10 osób bezrobotnych w wieku aktywności zawodowej brała udział w projekcie Milanowska Inicjatywa Lokalnej Aktywności MILA. Opracowany przez nas projekt uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego. Ogólna wartość projektu wynosiła 142 386,76zł z czego dofinansowanie gminy wyniosło 10,5 % tj. kwotę 14 950,61zł. W ramach projektu zastosowaliśmy narzędzie w postaci kontraktu socjalnego co pozwoliło na zindywidualizowanie pracy socjalnej.

W projekcie zrealizowaliśmy następujące działania:

- * warsztaty aktywizacyjne w zakresie rozwoju kompetencji społecznych, połączone z 1- dniowym wyjazdem integracyjnym,
- * warsztaty zarządzania budżetem domowym,
- * szkolenie w zakresie podstawowej obsługi komputera,

- * szkolenie zawodowe w zakresie obsługi kas fiskalnych,
- * warsztat doradztwa zawodowego,
- * indywidualna terapia psychologiczna,
- * uczestnictwo w grupie wsparcia prowadzonej przez psychologa.

W ramach uczestnictwa w projekcie BO otrzymali materiały szkoleniowe, wyżywienie w czasie zajęć grupowych trwających dłużej niż 4 godziny i wsparcie finansowe w postaci zasiłków celowych.

W 2011 roku również złożyliśmy wniosek o dofinansowanie projektu nakierowanego na aktywizację i integrację osób pozostających poza rynkiem pracy.

Przewidujemy, że na terenie Miasta w 2011 roku dużym problemem będzie aktywizacja na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych korzystających z świadczeń pomocy społecznej.

4. Długotrwała choroba

Kolejną znaczącą grupą osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są osoby długotrwale lub ciężko chore. Z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 207 osobom. Większość świadczeń była udzielana jednorazowo na zakup leków lub pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w miejscu zamieszkania. Kilka osób prosiło o pomoc w pokryciu kosztów dojazdu do specjalistycznej placówki medycznej. Pomoc z powodu długotrwałej choroby jest udzielana w większości osobom starszym, które mają niskie świadczenia emerytalne lub rentowe. Ponadto osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej była udzielana pomoc w formie usług opiekuńczych. Pomoc taka była świadczona przez opiekunki dla 68 rodzin oraz dla 9 osób z zaburzeniami psychicznymi w formie specjalistycznych usług opiekuńczych i w tym dla trójki dzieci z autyzmem. Pogarszający się stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania są przyczyną umieszczenia osób w domach pomocy społecznej. Łącznie na koniec 2010 roku w domach pomocy przebywało 20 osób.

Problem zapewnienia opieki dla ludzi starszych, samotnych narasta. Dotyczy to nie tylko osób korzystających z pomocy Ośrodka ale również rodzin o dobrej sytuacji materialnej. Ponadto zwiększająca się ilość osób w wieku emerytalnym, co wymaga organizacji różnych aktywizujących form wsparcia.. Dofinansowywanie przez Miasto tego typu działalności jest bardzo ważne.

5. Alkoholizm i narkomania

Wśród klientów ośrodka w 2010 r. problemy z nadużywaniem alkoholu występowały w 51 rodzinach. Problemy z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 2 rodzinach korzystających ze świadczeń. Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny. Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice. Sytuacja taka została zdefiniowana w 3 rodzinach są one objęte nadzorem kuratorskim. Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie przez klientów ośrodka alkoholu i marnotrawienie środków było w 2010 roku jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenie jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepu lub zapewnienie gorącego posiłku. W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni we współpracy ze strażą miejską, policją i pełnomocnikiem do spraw profilaktyki i uzależnień wnioskują o wszczęcie procedury przymusowego leczenia.

Problem alkoholizmu mimo dobrej współpracy różnych służb na terenie Miasta jest bardzo widoczny. Brak skutecznych procedur i profesjonalnych ośrodków diagnostyki i leczenia uzależnień jest jedną z przyczyn ograniczających możliwość niesienia skutecznej pomocy. W związku z powyższym najważniejszym zadaniem powinno być prowadzenie wczesnej profilaktyki szczególnie wobec młodzieży. Zadanie to powinno być traktowane priorytetowo w 2010 roku.

6. Problemy opiekuńczo - wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Pomoc dla rodzin z tego typu problemami była udzielana w 2010 roku dość często i dotyczyła 90 rodzin, w których było 287 osób. Większość z nich to rodziny z dziećmi, korzystały one z wielu form wsparcia nie tylko materialnego. Praca z rodzinami, w których występują problemy wychowawcze jest szczególnie trudna, gdyż w rodzinach tych występuje często wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładają. W większości przypadków wspólne działania pomocowe placówek oświatowych, służb pomocy społecznej, wsparte przez działania kuratorów sądowych straży miejskiej i policji pozwalają na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci, członków tych rodzin. W 2010 roku kontynuował działalność

Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin przy ul. Turczynek, placówka ta działa od czerwca 2007 roku i filia klubu przy ul. Na Skraju funkcjonująca od września 2009 roku. Poza działaniami opiekuńczo wychowawczymi skierowanymi bezpośrednio do dzieci prowadzona jest tam również praca z rodzicami. Przy placówce Na Skraju funkcjonuje grupa samopomocowa, która realizuje zadania zainicjowane spotkaniami z psychologiem w ramach realizowanego w 2010 roku projektu.

Problemy wsparcia rodzin z dziećmi korzystających z pomocy ośrodka są traktowane priorytetowo. W 2011 roku będą kontynuowane działania aktywizujące rodziców do pracy i lepszej opieki nad dziećmi.

7. Bezdomność

W skali miasta Milanówka problem bezdomności nie dotyczy dużej grupy osób w ubiegłym roku z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 6 klientom. Wśród nich były osoby, które w poprzednich latach utraciły prawo do lokalu lub osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Wśród większości osób bezdomnych z terenu miasta lub zagrożonych bezdomnością występuje problem uzależnienia alkoholowego, osoby te nie chcą współpracować i podjąć leczenia. Dwie z nich w okresie największych mrozów były umieszczone w noclegowni, gdzie również odmówiły uczestnictwa w programach wychodzenia z bezdomności. W stosunku do tej grupy osób będą kontynuowane w 2011 roku działania wspierające w celu podjęcia przez nie terapii alkoholowej.

III. Pomoc w zapewnieniu posiłków – realizacja programu

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ważnym zadaniem ośrodka pomocy jest koordynacja działań związanych z realizacją na terenie miasta działań wynikających z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach programu miasto otrzymało na realizację programu z budżetu państwa w 2010 roku kwotę 76.000,00zł. Najliczniejszą grupą osób objętą pomocą w formie dożywiania byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dożywianie prowadzone było przede wszystkim na terenie miasta Milanówka, w programie uczestniczyły wszystkie szkoły gminne. Ogółem posiłki były opłacane dla 38 dzieci w przedszkolach i 119 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dodatkowo pomocą w postaci gorących posiłków objęto 23 osoby dorosłe, dla których obiady wydawane były przez Zgromadzenia Sióstr Urszulanek. Ponadto w ramach programu była również udzielana pomoc dla rodzin w formie zasiłków na żywność, co pozwoliło na objęcie programem wszystkich osób wymagających pomocy w tej formie. Pomoc w postaci zapewnienia gorącego posiłku jest zadaniem obowiązkowym miasta.

Wszystkie placówki oświatowe z terenu miasta na stałe współpracują z ośrodkiem i każdy przypadek wymagający udzielenia pomocy jest wspólnie rozpatrywany, a pomoc niezwłocznie udzielana.

Podsumowanie.

W sprawozdaniu przedstawiony został opis najważniejszych problemów społecznych występujących w 2010 roku w Milanówku i krótki opis działań z zakresu pomocy społecznej podejmowanych dla ich rozwiązania.

Ogólna liczba klientów w stosunku do 2009 roku zmniejszyła się.

W 2010 roku kontynuowano działania aktywizujące klientów pomocy społecznej w tym między innymi:

- działanie grupy samopomocowej,
- dalsza realizacja prac społecznie użytecznych
- włączenie klientów pomocy społecznej do prac na rzecz Miasta np. Otwarte Ogrody,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi w tym z Fundacją Homo Homini,
- opracowanie i realizacja projektu Milanowska Inicjatywa Lokalnej Aktywności MILA,

Do głównych przyczyn występowania problemów w rodzinach korzystających z pomocy społecznej należało: bezrobocie, niepełnosprawność, nadużywanie alkoholu i problemy rodzin z dziećmi sprawiającymi trudności wychowawcze.

Istotnymi zadaniami, które będą traktowane priorytetowo w pracach ośrodka w 2011 roku będą:

- dążenie do dalszego rozwoju sieci ośrodków wsparcia dla rodzin i dzieci wymagających pomocy,
- podjęcie kolejnej inicjatywy w kierunku utworzenia grupy samopomocowej dla osób niepełnosprawnych,
- opracowanie i realizacja projektu aktywizacji i integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach PO KL współfinansowanego ze środków UE.,
- opracowanie i wdrożenie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Niniejsze sprawozdanie merytoryczne zostało opracowane w oparciu o sprawozdanie roczne przekazywane wojewodzie zgodnie z obowiązującymi przepisami.